

Bullets SCT van 1 mei 2020 m.b.t. Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken

Beslispunt

Gaat het SCT akkoord met het Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken en publicatie daarvan in de Staatscourant?

Toelichting

Inleiding

- Het bestaande beleidsbesluit Compensatieregeling CAF 11 is uitgebreid met vergelijkbare (CAF-)zaken conform het eindadvies van de AUT en de kabinetsreactie daarop. Daarnaast is de mogelijkheid tot aanvullende compensatie voor hogere werkelijke schade opgenomen voor ouders die tot de doelgroep van de Compensatieregeling behoren.
- Dit beleidsbesluit is vooruitlopend op de wettelijke delegatiegrondslag (die vooralsnog is opgenomen in de Fiscale Verzamelwet 2021) en de ministeriële regeling, zodat nu al compensatie kan worden uitbetaald.

Aanpassingen t.o.v. versie die voorlag in het SCT van 23 april.

- Ten opzichte van de versie die vorige week in het SCT is voorgelegd, zijn - naast enkele redactionele aanpassingen - de volgende wijzigingen aangebracht:
 - In onderdeel 2.3 (zelfmelders) is aangegeven dat wanneer B/T oordeelt dat in het betreffende (CAF-)onderzoek sprake is geweest van een institutioneel vooringenomen handelswijze, de ouder (die als zelfmelder een aanvraag had ingediend) hiervan een bericht ontvangt. Ook de overige ouders in dit onderzoek zullen een bericht ontvangen, waarin wordt aangegeven dat zij een verzoek tot compensatie kunnen indienen.
 - In onderdeel 2.3 (zelfmelders) is beschreven dat ieder – zowel positief als negatief – voorlopig oordeel van B/T bij zelfmelders wordt voorgelegd aan de cie van wijzen. Dit gold al voor het voorlopige (positieve) oordeel dat in het betreffende (CAF-)onderzoek sprake is geweest van een institutioneel vooringenomen handelswijze. In een overleg op 28 april jl. heeft de stas T&D aangegeven dat ook een voorlopig (negatief) oordeel dat in het betreffende (CAF-)onderzoek geen sprake is geweest van een institutioneel vooringenomen handelswijze moet worden voorgelegd aan de cie van wijzen.
 - In onderdeel 2.3 (zelfmelders) is de procedure toegevoegd wanneer een ouder van mening is dat hij ten onrechte niet is gerekend tot de (CAF-)onderzoeken die door de AUT zijn aangemerkt als waarschijnlijk vergelijkbaar of mogelijk vergelijkbaar met CAF 11 en waarvan B/T heeft geoordeeld dat deze vergelijkbaar zijn. In dat geval wordt – conform de huidige Compensatieregeling CAF 11 – een positief oordeel niet voorgelegd aan de cie van wijzen, maar wordt een negatief oordeel wel voorgelegd aan de cie van wijzen.
 - In onderdeel 3.2 (procedure compensatie) is conform de beslissing van het SCT geregeld dat het bedrag uit de vooraankondiging wordt overgemaakt aan de ouder.
 - In onderdeel 4 (aanvullende compensatie) is conform de beslissing van het SCT de uitzondering voor werkelijke proceskostenvergoeding geschrapt.
- N.B.: DJZ heeft contact gezocht met J&V, maar op het moment van aanlevering hebben we nog geen reactie ontvangen. DJZ zal dit mondeling terugkoppelen.

Vraag uit SCT van 23 april m.b.t. besprekspunt toetsen van zelfmelders op onderzoeksniveau.

- In het SCT van vorige week kwam de vraag op of ook zelfmelders die geen deel uitmaken van een CAF-onderzoek, maar die in het reguliere toezicht zijn geconfronteerd met het stopzetten van de toeslag zonder enige uitvraag van informatie, tot de doelgroep van de Compensatieregeling (moeten) kunnen behoren.
- Hierbij spelen in wezen twee vragen: (1) heeft aan de stopzetting wel of niet een breder onderzoek bij de kinderopvanginstelling of het gastouderbureau ten grondslag gelegen, en (2) is het van belang of dit een CAF of een daarvan losstaand onderzoek is?
- Ad 2: uit het eindadvies van de AUT en in de kabinetsreactie volgt naar onze mening voldoende duidelijk dat de Compensatieregeling zich niet zou moeten beperken tot enkel CAF-onderzoeken. Het kan ook gaan om andere onderzoeken waarbij vergelijkbaar institutioneel vooringenomen als in CAF 11 is gehandeld. Ook vanuit een gelijke behandeling zou een onderscheid ongewenst zijn.
N.B.: overigens wijst DJZ erop dat in de letterlijke tekst van deze Kabinetsreactie van 13 maart deze beperking wel is opgenomen.
- Ad 1: conform de eerdere besluitvorming en in lijn met het eindadvies van de AUT zouden we vast willen houden aan de toetsing op onderzoeksniveau. Het gaat dan om situaties waarin de geconstateerde feiten bij een onderzoek bij een kinderopvanginstelling of gastouderbureau tot een vooringenomen behandeling van een daarbij betrokken groep ouders hebben geleid (zoals groepsgewijs stopzetten toeslag). De criteria van de AUT zijn daar ook op toegespitst.
- Wel lijkt er in de praktijk enige ruimte bij de vraag wanneer er sprake is van een onderliggend onderzoek. Indien een ouder zichzelf meldt, kan B/T bezien of er bij de betreffende kinderopvangorganisatie of gastouderbureau sprake is geweest van een bredere, groepsgewijze, aanpak waarbij ook andere ouders zijn betrokken en wat de aanleiding is geweest voor deze aanpak. Een onderzoek kan daarbij ook een beperktere groep ouders betreffen. Als hieruit blijkt dat sprake is van institutioneel vooringenomen handelswijze op groepsniveau naar aanleiding van een constatering bij de kinderopvanginstelling of het gastouderbureau, dan kunnen ook deze ouders voor de compensatieregeling in aanmerking komen (mits geen sprake is van een ernstige onregelmatigheid).
- Hoewel er op dit moment geen situaties bekend zijn, valt niet uit te sluiten dat bij een ouder in het reguliere toezicht op individueel niveau sprake is geweest van een stopzetting zonder uitvraag van informatie (en zonder redengeving). Als er geen sprake is van een onderliggend onderzoek bij een kinderopvanginstelling of een gastouderbureau, kan een dergelijke ouder bij bovengenoemde benadering niet onder de Compensatieregeling vallen. Een dergelijke ouder zal naar verwachting overigens vaak wel voor een tegemoetkoming wegens de “hardheden” van het systeem in aanmerking komen. Mochten dergelijke gevallen zich voordoen, dan kunnen deze ouders zich melden en wordt beoordeeld of er een tegemoetkoming gegeven kan worden. Indien dit niet binnen het wettelijk kader kan, zal moeten worden bezien of op basis van de vangnetbepaling een additionele tegemoetkoming wenselijk en/of mogelijk. Een onafhankelijke commissie zal zich dan over dit verzoek buigen.
- De voorgaande lijn houdt ook in dat als op het niveau van het (CAF-)onderzoek is geoordeeld dat *niet* institutioneel vooringenomen is gehandeld, er geen ruimte is voor een nadere toets of een andersluidend oordeel op het individuele niveau van de ouder (ook al is de ouder van mening - of gegevens aanvoert waaruit zou volgen – dat in zijn individuele situatie wel vooringenomen zou zijn gehandeld). Wel kan deze ouder een afwijzende beschikking krijgen om in bezwaar en beroep te gaan. Tevens kan ook deze ouder evt in aanmerking komen voor een tegemoetkoming op basis van de hardheden van het systeem (proportionele toekenning of matiging terugvordering).

Dekking en uitvoeringskosten

- De compensatie die voortkomt uit dit beleidsbesluit zal worden gedekt met het compensatie- en reparatiebudget voor Toeslagen-II (€ 390 mln; toegekend bij VJN).
- De uitvoeringsgevolgen van dit beleidsbesluit worden beoordeeld door middel van een uitvoeringstoets. Eerder is al een inschatting gemaakt van de uitvoeringskosten en deze zijn meegenomen in de uitvoeringskosten voor de hersteloperatie (€ 110 mln).
- UHT, C&F en HDPEZ werken aan een nadere, preciezere raming van de uitvoerings- en compensatiekosten van dit beleidsbesluit. Deze zal (in ieder geval) worden meegenomen als raming bij de Spoedwet.

Tot slot

- Indien het SCT akkoord is met dit beleidsbesluit, dan zal het beleidsbesluit in de week van 4 mei worden gepubliceerd in de Staatscourant.
- Na akkoord zal de Fiscale en Juridische Zaken – zoals gebruikelijk – het besluit ondertekenen.